

Zarządzenie Nr 51/2015
dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2
imienia Króla Jana III Sobieskiego
w Legionowie
z dnia 28.08.2015 r.
w sprawie wprowadzenia Regulaminu wycieczek szkolnych

Podstawa prawna:

1. *Ustawa o kulturze fizycznej z dnia 18 stycznia 1996 r. (Dz.U. Nr 25, poz. 113 z późn. zm.).*
2. *Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz.U. z 2001 r.Nr 55,poz.578).*
3. *Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. (Tekst jednolity Dz. U. z 2005 Nr 108, poz. 908 z późn. zm.).*
4. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425 z późn. zm.)*
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 1997 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 18, poz. 102).*
6. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 Nr 135, poz. 1516).*
7. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 Nr 6, poz. 69).*
8. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej (Dz. U. Nr 101, poz. 1095).*
9. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 17 stycznia 2006 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 15, poz. 104).*
10. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. z 1997 Nr 57, poz. 358).*
11. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2001 r. w sprawie uprawiania alpinizmu (Dz. U. Nr 145, poz. 1624).*
12. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2014, poz. 1150).*
13. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 stycznia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. z 2015, poz. 109).*
14. *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (Dz. U. z 2005 Nr 188, poz. 1582).*

§ 1.

Wprowadzam Regulaminu wycieczek szkolnych w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Króla Jana III Sobieskiego w Legionowie, której treść stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2.

Regulaminu wycieczek szkolnych w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Króla Jana III Sobieskiego w Legionowie obowiązuje od 1 września 2015 r.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.

Dyrektor Szkoły

Maria Serdeczna

**REGULAMIN WYCIECZEK SZKOLNYCH
ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 2
IM. KRÓLA JANA III SOBIESKIEGO
W LEGIONOWIE**

Podstawa prawna:

- *Ustawa o kulturze fizycznej z dnia 18 stycznia 1996 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 113 z późn. zm.).*
- *Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 578).*
- *Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. (Tekst jednolity Dz. U. z 2005 Nr 108, poz. 908 z późn. zm.).*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425 z późn. zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 1997 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 18, poz. 102).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 Nr 135, poz. 1516).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 Nr 6, poz. 69).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej (Dz. U. Nr 101, poz. 1095).*
- *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 17 stycznia 2006 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 15, poz. 104).*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. z 1997 Nr 57, poz. 358).*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2001 r. w sprawie uprawiania alpinizmu (Dz. U. Nr 145, poz. 1624).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2014, poz. 1150).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 stycznia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. z 2015, poz. 109).*
- *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (Dz. U. z 2005 Nr 188, poz. 1582).*

§ 1

Zasady ogólne

1. Wycieczki i inne formy turystyki stanowią integralną część procesu dydaktyczno -wychowawczego i są zaplanowane oraz realizowane zgodnie z przyjętą koncepcją pracy szkoły.
2. Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu:
 - poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii,
 - poznawanie kultury i języka innych państw,
 - poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego,
 - wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania,
 - upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody,
 - podnoszenie sprawności fizycznej,
 - poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie,
 - upowszechnianie form aktywnego wypoczynku,
 - przeciwdziałanie patologii społecznej,
 - poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
3. Krajoznawstwo i turystyka może być organizowana w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych.
4. Organizację i program wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
5. Uczniowie niepełnosprawni, o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, mogą brać udział w wycieczkach i imprezach, a organizatorzy tych wycieczek i imprez powinni zapewnić im warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

§ 2

Rodzaje wycieczek

Organizowanie krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:

- wycieczki przedmiotowe - inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych,
- wycieczki krajoznawczo - turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych,
- imprezy krajoznawczo - turystyczne, takie jak: biwaki, konkursy, turnieje,
- imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem,
- imprezy wyjazdowe - związane z realizacją programu nauczania, takie jak: zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne.

§ 3

Kierownik wycieczki i opiekunowie

1. Kierownika wycieczki lub imprezy wyznacza dyrektor spośród pracowników pedagogicznych szkoły o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonych form krajoznawstwa i turystyki. Jest on uprawniony do wydawania poleceń wszystkim uczestnikom wycieczki.
2. Kierownikiem obozu wędrownego może być osoba po ukończeniu kursu dla kierowników obozów wędrownych.
3. Kierownikiem imprezy turystyki kwalifikowanej może być osoba posiadająca uprawnienia bądź stopień trenera lub instruktora odpowiedniej dyscypliny sportu.
4. Opiekunem wycieczki lub imprezy może być nauczyciel lub inna osoba pełnoletnia, która uzyska zgodę dyrektora szkoły.

5. W przypadku większej niż jeden liczby opiekunów przynajmniej jeden z nich powinien być nauczycielem.
6. Opiekun podlega kierownikowi wycieczki i jest uprawniony do wydawania poleceń uczniom.
7. Kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej może być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.
8. Do zadań kierownika wycieczki lub imprezy należy:
 - opracowanie programu i harmonogramu - wycieczki lub imprezy,
 - zapoznanie z regulaminem wszystkich uczestników,
 - zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie,
 - zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków do ich przestrzegania,
 - określenie zadań opiekunowi w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub imprezy,
 - nadzorowanie zaopatrzenia uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy,
 - organizacja transportu, wyżywienia i zapewnienie noclegu dla uczestników,
 - dokonanie podziału zadań wśród uczestników,
 - dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy,
 - dokonanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki lub imprezy po jej zakończeniu,
 - przechowywanie dowodów finansowych będących podstawą rozliczenia wycieczki (rachunki, paragony, oświadczenia itp.) do końca roku szkolnego,
 - jeżeli na wycieczce któryś z uczniów ulegnie wypadkowi, opiekunowie mają obowiązek udzielić podstawowej pomocy, wezwać karetkę pogotowia oraz poinformować o zdarzeniu rodziców ucznia. Dodatkowo

o zdarzeniu należy poinformować Dyrektora szkoły oraz szkolnego inspektora d.s. BHP,

- jeżeli wypadkowi na wycieczce ulegnie opiekun wycieczki, to po powrocie z wycieczki ma on obowiązek poinformować o zdarzeniu Dyrektora szkoły oraz szkolnego inspektora d.s. BHP. Jeżeli jego stan zdrowia na to nie pozwala, o zdarzeniu powinien powiadomić jeden z opiekunów lub świadek zdarzenia.

9. Obowiązkiem opiekuna jest:

- sprawowanie opieki nad powierzonymi mu uczniami,
- współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki lub imprezy,
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa,
- nadzór nad wykonywaniem zadań przydzielonych uczniom,
- wykonywać inne zadania zlecone przez kierownika,
- sprawdzanie stanu liczebnego grupy przed wyruszeniem uczestników z każdego miejsca pobytu, w trakcie trwania wycieczki /imprezy i po przybyciu do punktu docelowego.

10. Opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem na karcie wycieczki przyjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych im dzieci.

§ 4

Zasady organizacji wycieczek

1. Nauczyciel organizujący wycieczkę na terenie Polski ma obowiązek zgłosić ją i oddać wymaganą dokumentację wycieczki do dyrektora szkoły na 5 dni przed planowanym wyjazdem.
2. Nauczyciel organizujący wycieczkę zagraniczną składa obowiązującą dokumentację na 45 dni przed planowanym wyjazdem – do dyrektora szkoły, a na 30 dni - do kuratorium i organu prowadzącego.

3. Zgodę na zorganizowanie wycieczek zagranicznych wyraża Dyrektor Zespołu po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
4. Zawiadomienie zawiera w szczególności:
 - kartę wycieczki:
 - założenia programowe wycieczki
 - nazwę kraju i trasę wycieczki(imprezy),
 - termin wycieczki(imprezy),
 - liczbę uczestników,
 - imię i nazwisko kierownika oraz imiona i nazwiska opiekunów,
 - środki lokomocji
 - oświadczenie kierownika wycieczki i opiekunów o zobowiązaniu się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach dla dzieci i młodzieży,
 - szczegółowy program i harmonogram wycieczki(imprezy)
 - listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku,
 - kopię polisy ubezpieczeniowej (ubezpieczenie uczestników i opiekunów na czas wyjazdu – ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia).
5. Nauczyciel organizujący wycieczkę zobowiązany jest do realizacji podstawy programowej podczas wyjazdu i uwzględnia ten fakt w karcie wycieczki.
6. Wycieczkę można zorganizować tylko wtedy, gdy zapewniona jest właściwa opieka nad młodzieżą, czyli spełnione są następujące warunki bezpieczeństwa:
 - jeden opiekun na 30 - 35 uczniów podczas wycieczek na terenie tej samej miejscowości (wyluczając środki transportu);
 - jeden opiekun na 15 uczniów na wycieczce do innej miejscowości;
 - jeden opiekun na 10 uczniów na wycieczkach górskich kilkudniowych, pieszych oraz narciarskich, natomiast trzech nauczycieli, gdy grupa liczy powyżej 20 uczestników.
7. Dla zapewnienia prawidłowej opieki nad uczniami biorącymi udział w wycieczce lub innej imprezie dyrektor szkoły wyznacza kierownika oraz opiekunów, których liczba uzależniona jest od wieku i liczby uczestników, miejsca wycieczki lub imprezy i rodzaju środka lokomocji. Przy ustalaniu liczby

opiekunów dyrektor uwzględnia również ich doświadczenie i umiejętności pedagogiczne, stopień zdyscyplinowania i samodzielności grupy uczniów, sposób zorganizowania wycieczki, itp.

8. W przypadku nie uwzględnienia przez kierownika wycieczki/imprezy wyżej wymienionych aspektów dyrektor szkoły może odmówić udzielenia zgody na przeprowadzenie wycieczki.
9. Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest plac przed szkołą lub inne miejsce uzgodnione wcześniej z dyrekcją szkoły.
10. Kierownik wycieczki może wyrazić zgodę na indywidualny powrót ucznia z wycieczki do domu wyłącznie w sytuacji pisemnego oświadczenia rodziców.
11. Rodzice odbierający dzieci z wycieczki są zobowiązani zgłosić fakt odebrania dziecka kierownikowi wycieczki.
12. W sytuacji, gdy zachodzi podejrzenie spożycia/zażycia środków odurzających, alkoholu, rodzic jest powiadamiany i odbiera ucznia na własny koszt. Nie zwraca się kosztów wycieczki.
13. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
14. Przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz przybycia do punktu docelowego, opiekunowie powinni bezwzględnie sprawdzać stan liczbowy uczniów. Należy pamiętać, aby wycieczki rozpoczynały się oraz kończyły w wyznaczonym w harmonogramie miejscu wycieczki.
15. Udział uczniów w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga pisemnej zgody rodziców albo opiekunów prawnych, którzy powinni przed jej rozpoczęciem pokryć koszty związane z udziałem w niej ich dziecka.
16. Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas niekorzystnych warunków atmosferycznych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo uczestników.
17. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
18. Uczestnicy wycieczki/imprezy krajowej mogą podlegać ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej – ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz kosztów leczenia.

§ 5

Podstawowe zasady bezpieczeństwa na wycieczkach szkolnych

I. Wycieczka autokarowa:

1. liczebność grupy ma być dostosowana do możliwości technicznych autokaru (liczby miejsc);
2. powinien być zapewniony 1 opiekun na 20 uczniów (nie licząc kierowcy i pilota/przewodnika);
3. każdy opiekun ma przydzieloną sobie grupę 20 uczniów;
4. miejsca przy drzwiach zajmują osoby dorosłe (opiekunowie lub kierownik);
5. przejścia w autokarze muszą być wolne, nie mogą znajdować się tam dodatkowe miejsca do siedzenia;
6. kierowca powinien posiadać świadectwo kwalifikacyjne kierowcy zawodowego oraz potwierdzenie sprawności technicznej autokaru (ważne przez 6 miesięcy);
7. postoje mogą odbywać się tylko w miejscach do tego wyznaczonych, tj. na oznakowanych parkingach;
8. po każdej przerwie w podróży należy sprawdzić stan liczebny uczniów.
9. obowiązkiem opiekunów jest dopilnowanie dzieci w czasie jazdy (nie wolno chodzić po autokarze, siedzieć tyłem).
10. należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy.

II. Wycieczka piesza, np. do lasu

1. liczebność do 35 uczniów – 2 opiekunów;
2. w czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę, drugi idzie na końcu;
3. uczestnicy posiadają ubiór (a szczególnie buty) odpowiedni do charakteru trasy i panujących warunków atmosferycznych;
4. opiekun powinien posiadać mapę, dobrze gdyby znał teren;
5. przed wyruszeniem sprzed szkoły uczestnicy są poinformowani o zasadach poruszania się po drogach i po lesie;
6. należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy.

III. Wycieczka w góry:

1. liczebność grupy – 1 opiekun na 10 uczestników;

2. odpowiedni ubiór – buty sznurowane, kurtka (ze względu na zmienność pogody w górach oraz spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości), rzeczy osobiste w plecaku;
3. wszyscy uczestnicy wycieczki poruszają się wyłącznie po oznakowanych szlakach turystycznych;
4. na początku i końcu kolumny idzie osoba dorosła – opiekun;
5. uczestnicy wycieczki ustawieni są w ten sposób, by na początku (za przewodnikiem) znajdowały się osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu – osoby najsilniejsze i najsprawniejsze.
6. na terenach powyżej 1000 m n.p.m. wycieczkę prowadzi przewodnik górski lub przewodnik turystyki górskiej;
7. na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy tatrzańscy;
8. na terenie parków narodowych i rezerwatów należy bezwzględnie przestrzegać ich regulaminu;
9. przed wyruszeniem w góry należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając sprawność fizyczną, wiek, a także płeć uczestników;
10. na wędrowkę należy wyruszać wcześniej rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu;
11. w razie gwałtownego załamania się warunków pogodowych (szczególnie przy planowaniu wycieczek pieszych górskich), należy wycieczkę odwołać.

IV. Wycieczka rowerowa:

1. liczebność – 2 opiekunów na grupę 10–13 uczniów (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób);
2. wszyscy uczniowie muszą posiadać kartę rowerową;
3. prowadzący wycieczkę jedzie na początku, za nim najsłabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun jedzie na końcu grupy;
4. tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika;
5. uczestnicy wycieczki jadą jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
6. uczestnicy powinni posiadać ubiór odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę;
7. z boku tylnego bagażnika (z lewej strony) powinno być przymocowane tzw. ramię bezpieczeństwa ze światłem odblaskowym na końcu;

8. opiekun wycieczki posiada apteczkę pierwszej pomocy.

V. Zajęcia z zakresu turystyki kwalifikowanej (narciarstwo, spływ kajakowy):

1. zajęcia mogą się odbywać tylko pod opieką osób do tego uprawnionych (np. instruktor narciarstwa, snowboardu, instruktor kajakarstwa itp.); jeżeli opiekun wycieczki nie posiada takich uprawnień, to kierownik wycieczki zawiera stosowną umowę z podmiotem posiadającym uprawnienia z zakresu turystyki kwalifikowanej;
2. za bezpieczeństwo młodzieży podczas zajęć z zakresu turystyki kwalifikowanej odpowiada także opiekun wycieczki, który powinien być obecny na zajęciach;
3. dla bezpieczeństwa uczestników należy zapewnić 1 opiekuna na grupę 10 uczniów;
4. w szczególnych okolicznościach konieczne jest zwiększenie liczby opiekunów przy uwzględnieniu m.in. ukształtowania terenu, wieku i aktualnego stanu zdrowia uczestników, predyspozycji psychofizycznych oraz aktualnych i przewidywanych warunków atmosferycznych;
5. każdą wycieczkę, w czasie której odbywają się zajęcia z zakresu turystyki kwalifikowanej należy omówić na spotkaniu z rodzicami, podczas którego wychowawca ma obowiązek przedstawić wszystkie zagrożenia wynikające z uprawiania danej dyscypliny sportu (przed wyjazdem na obóz każdy rodzic podpisuje oświadczenie, iż jest świadomy zagrożeń związanych z uprawianiem sportów wodnych, narciarskich).

VI. Zajęcia z zakresu sportów zimowych:

1. każdy z uczestników obozu jest zobowiązany do noszenia kasku ochronnego w czasie przebywania na stoku narciarskim;
2. każdy z uczestników obozu jest zobowiązany do noszenia na stoku emblematu ułatwiającego opiekunom jego identyfikację;
3. na każdą 10-osobową grupę początkujących uczniów przypada jeden opiekun z uprawnieniami instruktorskimi;
4. uczniowie powinni być zapoznani z zasadami bezpieczeństwa na stoku.

VII. Zajęcia z zakresu turystyki wodnej:

1. jeden nauczyciel na 7 uczniów na wycieczkach wodnych (np. spływach kajakowych);
jeden z opiekunów powinien mieć uprawnienia ratownika wodnego;

- używane na wycieczkach wodnych kajaki i łodzie powinny być wyposażone w odpowiednią ilość sprzętu ratunkowego;
2. uczniowie powinni być przeszkoleni pod kątem umiejętności posługiwania się sprzętem ratunkowym;
 3. uczniowie powinni być zapoznani z zasadami bezpieczeństwa.

§ 6

Obowiązki uczestników wycieczki

1. Wszyscy uczestnicy zobowiązani są do wykonywania poleceń kierownika wycieczki oraz opiekunów.
2. W czasie wycieczki obowiązują uczniów postanowienia Statutu Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 im. Króla Jana III Sobieskiego, Regulaminu szkolnego, Regulaminu wycieczek oraz ogólne zasady BHP.
3. Zabrania się samowolnego oddalania od grupy.
4. Należy przestrzegać punktualnego stawiania się w miejscach zbiórek.
5. Złe samopoczucie, niedyspozycje, urazy należy zgłaszać opiekunowi wycieczki.
6. Zabrania się przyjmowania leków bez wiedzy opiekuna.
7. Należy zachowywać się w sposób zdyscyplinowany i kulturalny.
8. Przestrzegać przepisów ruchu drogowego i zachowywać ostrożność na ulicach i w innych miejscach, w których może grozić jakiegokolwiek niebezpieczeństwo.
9. Kulturalnie odnosić się do opiekunów, kolegów i innych osób.
10. Traktować z należyтым respektem obiekty zabytkowe i eksponaty muzealne.
11. Nie śmiecić, nie niszczyć zieleni, nie płoszyć zwierząt.
12. Dbać o czystość, ład i porządek w miejscach, w których się przebywa.
13. Każdy uczestnik wycieczki zagranicznej, w zależności od kraju docelowego, a także od krajów, przez które przebiega trasa wycieczki, musi posiadać dokument potwierdzający tożsamość tj. dowód osobisty lub paszport.
14. Jeżeli na wycieczce uczeń ulegnie wypadkowi, poszkodowany lub świadek natychmiast informuje o tym zdarzeniu opiekuna lub kierownika wycieczki. Kierownik wycieczki niezwłocznie przekazuje informację o zdarzeniu rodzicom ucznia, natomiast szkolnemu inspektorowi d.s. BHP po powrocie z wycieczki.

15. W czasie trwania wycieczki zabrania się posiadania, spożywania oraz przebywania pod wpływem wszelkich używek (alkohol, papierosy, narkotyki i innych substancji odurzających). W przypadku nieprzestrzegania powyższych zasad nauczyciel ma prawo telefonicznie poinformować o tym zdarzeniu rodziców ucznia oraz Dyrektora szkoły. Wobec ucznia, który złamie regulamin, będą wyciągane konsekwencje zgodnie ze statutem szkoły.
16. W miejscach noclegowych należy przestrzegać wewnętrznych regulaminów ośrodków wypoczynkowych (cisza nocna, porządek oraz przebywanie w przydzielonych na nocleg pokojach w godzinach wyznaczonych przez opiekunów) oraz zachowywać się stosownie do miejsca pobytu.
17. Należy dbać o bezpieczeństwo swoje i innych (zgłaszanie opiekunom wycieczki informacji o wszystkich zagrożeniach mających wpływ na bezpieczeństwo uczestników).
18. W przypadku ucznia/uczniów w rażący sposób nieprzestrzegających zasad regulaminu lub dezorganizujących przebieg wycieczki możliwe jest wcześniejsze zakończenie wycieczki. Opiekunowie ustalają z rodzicami lub opiekunami ucznia termin i miejsce odebrania ucznia z wycieczki (rodzice odbierają dziecko na własny koszt).
19. Dodatkowo w wyżej wymienionych sytuacjach kierownik oraz opiekun wycieczki mogą powiadomić policję, prokuraturę lub inne właściwe organy.
20. Wychowawcy zapoznają uczniów z Regulaminem wycieczek szkolnych na lekcji wychowawczej. Uczniowie potwierdzają własnoręcznym podpisem fakt zapoznania się z tym regulaminem na liście (załącznik nr 4) i zobowiązują się przestrzegać zawartych w nim zasad. Za szkody wyrządzone przez uczniów obciążani są rodzice.

§ 7

Finansowanie wycieczek

1. Plan finansowy musi określać ogólny koszt wycieczki, koszt jednego uczestnika wycieczki oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Wycieczki finansowane mogą być ze składek uczestników, środków komitetu rodzicielskiego lub innych źródeł (ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów).

3. Rodzice uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
4. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
5. Kierownik wycieczki oraz opiekunowie nie ponoszą kosztów udziału w imprezie.
6. Kierownik wycieczki odpowiada za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych.
7. Rozliczenia wycieczki dokonuje kierownik, określając sposób zagospodarowania nadwyżki, względnie uzupełnienia niedoboru finansowego.
8. Dowodami finansowymi są przede wszystkim podpisane przez rodziców dzieci listy wpłat oraz rachunki, faktury i bilety wydawane przez uprawnione do danego rodzaju działalności podmioty gospodarcze – w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach mogą to być oświadczenia o poniesionym wydatku podpisane przez kierownika wycieczki oraz wszystkich opiekunów, jednak wydatki tego typu nie mogą przekroczyć 20 % kosztów wycieczki.

§ 8

Dokumentacja wycieczki

1. Karta wycieczki z harmonogramem (źródło – Dziennik elektroniczny) - *załącznik nr 1*
2. Dwa egzemplarze listy uczestników wycieczki (źródło – Dziennik elektroniczny) - *załącznik nr 2.*
3. Pisemną zgodę rodziców – *załącznik nr 3*
4. Lista uczestników potwierdzająca zapoznanie się z regulaminem wycieczki - *załącznik nr 4.*
5. Rozliczenie finansowe wycieczki po jej zakończeniu – *załącznik nr 5.*

§ 9

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez Dyrektora Zespołu. Listę tych uczniów wychowawca umieszcza w dzienniku lekcyjnym klasy, z którą uczniowie mają uczęszczać na zajęcia.
2. Kierownik wycieczki może zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.
3. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
4. W zakresie zapewnienia opieki i bezpieczeństwa, nieuregulowanych niniejszym dokumentem, obowiązują przepisy wymienione w podstawie prawnej.

Opracowały:

Agnieszka Majczyk

Justyna Kownacka

KARTA WYCIECZKI

CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE WIECZ/IMPREZY:

.....

Trasa wycieczki/ imprezy:

Termin: do ilość dni: klasa:

Liczba uczestników:

Kierownik (imię i nazwisko):

Liczba opiekunów:

Środek lokomocji:

OŚWIADCZENIE

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży.

Opiekunowie wycieczki/imprezy

Kierownik wycieczki/imprezy

(imię i nazwisko i podpis)

(podpis)

.....

.....

.....

HARMONOGRAM WYCIECZKI / IMPREZY

Data i godzina	km	Miejscowość	Program	Adres punktu noclegowego i żywieniowego

Adnotacje organu prowadzącego
lub sprawującego nadzór pedagogiczny

Zatwierdzam

.....

(pieczęć i podpis dyrektora szkoły)

OŚWIADCZENIE

Zgadzam się na udział mojego dziecka

(Imię i nazwisko)

w wycieczce szkolnej

(termin i trasa wycieczki)

Wyrażam zgodę na przeprowadzenie wszelkich niezbędnych zabiegów lub operacji
w stanach zagrażających życiu lub zdrowiu mojego dziecka.

(data i czytelny podpis rodzina/opiekuna)

OŚWIADCZENIE

Zgadzam się na udział mojego dziecka

(Imię i nazwisko)

w wycieczce szkolnej

(termin i trasa wycieczki)

Wyrażam zgodę na przeprowadzenie wszelkich niezbędnych zabiegów lub operacji
w stanach zagrażających życiu lub zdrowiu mojego dziecka.

(data i czytelny podpis rodzina/opiekuna)

Zapoznałem/am się z regulaminem wycieczki i jej programem:

Lp.	Imię i nazwisko	Klasa	Podpis ucznia
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			

ROZLICZENIE

Wycieczki (imprezy) szkolnej do _____
zorganizowanej w dniu _____ przez _____

I. DOCHODY

1. Wpłaty uczestników:

liczba osób _____ x koszt wycieczki _____ = _____ zł

2. Inne wpłaty: _____

3. Razem dochody: _____

II. WYDATKI

1. Koszt wynajmu autobusu: _____

2. Koszt noclegu: _____

3. Koszt wyżywienia: _____

4. Bilety wstępu: _____

5. Inne wydatki: _____

Razem wydatki: _____

III. Koszt wycieczki (imprezy) na 1 uczestnika: _____

IV. Pozostała kwota w wysokości zł zostaje:

(określić sposób zagospodarowania kwoty – np. zwrot, wspólne wydatki klasowe itp.)

V. Organizator wycieczki _____

VI. Kierownik wycieczki _____

VII. Rozliczenie przyjął: _____

(data i podpis dyrektora szkoły)